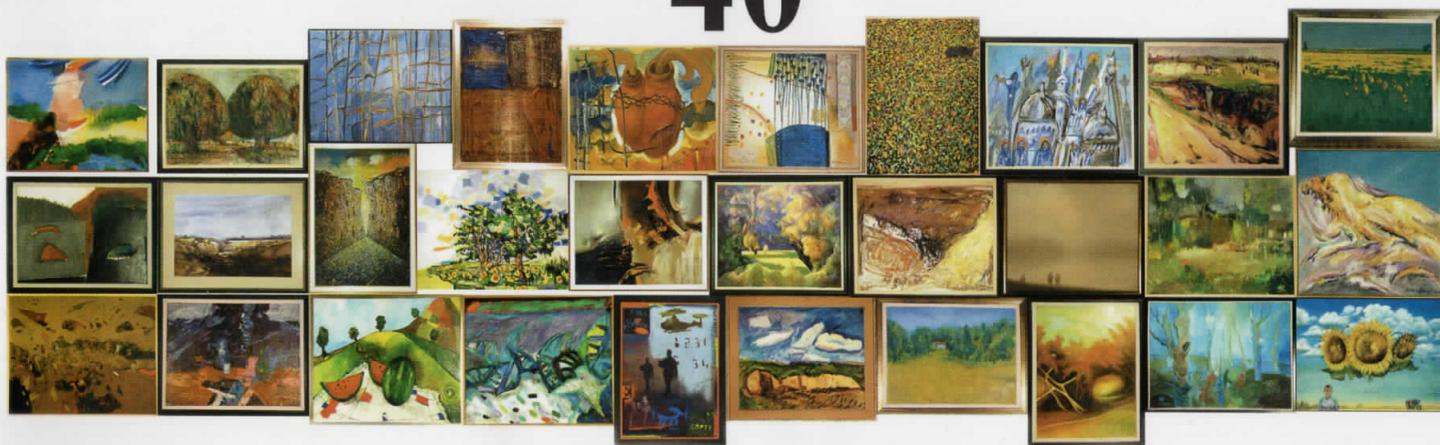

ЛИКОВНА КОЛОНИЈА ДЕЛИБЛАТСКИ ПЕСАК

40

ГОДИНА

КПЗ ПАНЧЕВО

КУЛТУРНО ПРОСВЕТНА ЗАЈЕДНИЦА
ПАНЧЕВО

40

ГОДИНА
1969. - 2008.

ЛИКОВНА
КОЛОНИЈА
ДЕЛИБЛАТСКИ
ПЕСАК
ПАНЧЕВО

Салон Народног Музеја Панчево
Трг Краља Петра I бр. 7

24.XII 2008.г - 23.I 2009.г

Обележавање 40 година Колоније
финансирали:

Град Панчево
Покрајински секретаријат за
културу Војводине

Организатор Колоније:

Културно просветна
заједница Панчево

Панчево, Светог Саве 10

тел. 013/311-310, факс: 013/311 337

email: kpzrancevo@yahoo.com

Обележавање 40 година Колоније реализовали:

Стојан Бошков, координатор
Миливоје Ђорђевић, Петар Павлов,
Драган Ђорђевић, Богдан Петров,
Јелена Драганић, Оливера Павловић

Уметнички савет Колоније
(1999-2008 г.)

Велизар Крстић, Београд
Срето Бошњак, Београд
Душан Тодоровић, Нови Сад
Пал Дечов, Опово
Томислав Сухетски, Вршац
Миливоје Ђорђевић, Панчево

Музеолошка обрада уметничких
дела из фонда Колоније:

Рајка Бошковић

Ево прилике да се још једном захвалимо свима који су допринели, посредно или непосредно, дуговечности Ликовне колоније "Делиблатски песак" - 40 година непрекидног постојања.

Њена дуготрајност, реноме и функција нису заслуге појединца, већ ентузијаста који су је основали, групе људи који су је свих ових година организовали и презентовали на овим просторима.

Материјална потпора града Панчева, Покрајине Војводине, генералног спонзора ДДОР Панчево и других донатора, омогућила је остварење визије непосредног организатора Колоније-Културно просветне заједнице Панчево.

Трудили смо се да ликовним уметницима из земље и иностранства, боравак у Колонији, употпунимо и улепшамо и другим уметностима - музиком, позориштем, поезијом и др. И у најоскуднијим годинама нисмо занемаривали постпродукцију и афирмацију Колоније - изложбе у Панчеву, ликовним центрима Србије и градовима бивше Југославије.

Радује нас да наша Колонија није само једна од најстаријих у нашој земљи, већ и угледна институција културе, импулс младима да се баве уметношћу и панчевачки бренд. Збирка од око 1000 ликовних дела је највредније сведочанство прегалаштва и учесника и организатора Ликовне колоније "Делиблатски песак".

Председник Културно просветне
заједнице Панчево

Петар Павлов

ПЕЈСАЖ У ДЕЛИМА ЛИКОВНЕ КОЛОНИЈЕ „ДЕЛИБЛАТСКИ ПЕСАК“ ПАНЧЕВО

Више је разлога који су нас навели на одлуку да за обележавање четредесете годишњице Колоније " Делиблатски песак " одаберемо управо оне ауторе који су се определили за сликарство пејсажа.

Сем снажног изазова чудесне атмосфере самог амбијента Пешчаре, ови сликари нашли су у себи и ону другу врсту стваралачког импулса који је узрокован снагом и лепотом самог ликовног језика. Оба та фактора су обједињена у јединствену стваралачку вољу као предуслов слободног сликарског чина. Рецимо одмах да пејсаж за сликаре у овој Колонији није био ни задата тема ни сугерисани избор. Више од половине сликара учесника Колоније определило се за тематску јединицу „пејсаж“, али на начин (то треба посебно нагласити) који природи пејсажне слике даје карактер универзалног формалног и семантичког значаја.

Озбиљнијом анализом ових пејсажних слика, долазимо до закључка да су оне условљене својом суштином, општом уметничком климом времена, као и одређеним генерацијским разлозима и разликама кој су сликари, долазећи у Колонију, доносили са собом. Ако би смо сада покушали да сачинимо концепцијску, формалну и значењску паралелу између радова сликара пејсажиста и сликара других и другачијих определења, уочили би смо много више сличности него разлика у концепцији, начину сликања, односу према пластичној основи слике, пиктуларној материји. Стога ће многе реченице које ће у овом тексту бити посвећене сликарима пејсажа, имати много заједничких елемената са радовима осталих учесника Колоније. И више од тога - радови и једних и других аутора иду у ред оних уметничких чињеница које доприносе јаснијој физиономанији уметности епохе и општем стању креативне свести у актуелном времену. Видеће се касније да су творци и организатори Колоније „Делиблатски песак“ ову чињеницу итекако имали у виду.

Када смо пре десетак година, поводом тридесете годишњице постојња и деловања Ликовне колоније „Делиблатски песак“ , покушавали да сачинимо организациони и културно уметнички резиме ове манифестације, схватили смо да је Колонија у целости оправдала разлог свог формирања и постојања. Оценили смо да је она, захваљујући пре свега разумевању органа градске власти, раду и упорности људи који су водили Културно просветну заједницу Панчево и по највише креативном потенцијалу уметника, постала је важан део културног идентитета, не само града Панчева већ и целе јужнобанатске регије. Један од показатеља њеног значаја је и чињеница да је као резултат њене активности Панчево добило изузетно вредну збирку уметничких дела, која и квантитетом и квалитетом представља незаобилазан допринос нашој данашњој ликовној уметности.

Сем тога констатовали смо да уметничку колонију „Делиблатски песак“ треба посматрати као својеврсну историјску чињеницу која репрезентује стање уметничке свести и стање друштвених односа у култури током неколико протеклих деценија прошлог века и почетком прве деценије овог века. Зато се о овој Колонији не може више говорити уопштено, као о једној од појава у нашој уметничкој клими на прелазу једног века у други.

Показало се да је идеја младих панчевачких сликара (Миливоје Ђорђевић и Чедомир Кесић), који су имали подршку Културно просветне заједнице и Савеза социјалистичке омладине, о оснивању Колоније била далекосежна: четрдесет година Колонија је трајала као процес стварања и обнављања аутентичних уметничких вредности, класичне модерне и у знаку континуитета са ликовним језичким принципима великих мајстора прошлости.

Долазећи у Колонију, сликари доносе своје индивидуалности, идеје и своје поетике, сензибилитете и страсти, ослобођени од сваког облика ограничавања свог креативног бића. Због тога је тешко пронаћи неки заједнички именоватељ, неки основни формално стилски образац који би доминирао над различитим индивидуалним поетикама. Али, ако је за већину сликара у Колонији предео, фантастични амбијент Пешчаре, основно креативно (инспиративно) полазиште, сасвим је сигурно да чињеница даје изванредан заједнички карактер већини радова, пре свега сличну тематску основу.

Слобода избора перцептивних објеката и инспиративних ситуација, као и слобода у избору техника, материјала и начина сликања, није ничим доведена у питање. Фактор време, међутим, овде треба посебно поштовати: да поред неколико уметника који су сачињавали језгро Колоније, сваке године долази низ нових сликара а са њима и елементи текуће уметничке праксе: нови „изми“ и нове идеолошке линије имају извесног утицаја на сликарски рад у Колонији, која на тај начин добија нове импулсе и идејне смернице.

Плурализам великог броја идеја, језичких модела, постојања и тенденција дају уметничкој физиономији Колоније карактер једне веома сложене и динамичке ликовне активности. Од рецидива поп-арта, постконцептуалистичких редукција облика нове фигурације, неоекспресионизма, надреалистичких импликација, па све до продора нових медијских елемената и електронских упада у класичне процедуре сликања, дешавала се једна својеврсна опструкција постмодернистичко-глобалистичке идеологије која тражи брисање традиције и класичних ликовних норми.

Но, треба одмах нагласити да учесници Колоније "Делиблатски песак" нису никада у својој активности пролазили од неких унапред задатих правила, теорија и идеологија. Током свих година свог постојања она је била и остала отворена креативна радионица, са безброј међусобних додира различитих индивидуалности, разменом искуства и мишљења. Бивала је то уствари атмосфера откривене и доживљене слободе као примарни услов неометаног креативног процеса.

Ваља напоменути значајну чињеницу која Колонији „Делиблатски песак“ даје још један знак плус. Наиме, сваки сазив Колоније прати изјожба у једној од репрезентативних галерија, и на тај начин, уз стручну каталошку обраду, улази у уметничку збирку и добија статус сведока стваралачке активности сликара Колојжније и постаје аутентичан прилог једном значајном наше актуелне уметничке праксе. Збирка из године у годину расте, сваки пут богатија за неколико десетина нових слика.

Данас она броји око хиљаду експоната, слика свих формата, техника, стилова и генерацијских посебности. Збирка ће, сасвим сигурно током времена утврђивати

свој историјски карактер, поставши део традиције једне културноуметничке и цивилизацијске димензије.

Свесни ових могућности, осећамо да нам нису потребне никакве наздравичарске самохвалисаве манифестације, јер су остварени резултати чињенице које саме себе сврставају у виши културно уметнички ред.

Да ли је 40 година довољно дуг временски период да би се на основу његових података могло, бар приближно, утврдити карактер и стварна вредност Ликовне колоније „Делиблатски песак“? И сам сам као њен сведок и пратилац током времена наилазио на цео низ озбиљних уметничких изазова који су резултирали из егзистенције овог специфичног стања Колоније и нудили неко ново (или обновљено) вредновање овог пројекта.

Мада постмодерна нема јединствене дефиниције појма уметности, она преферира значај нових електронских медија, негирајућа истовремено естетску вредност дела у традицији модерне, оригиналност, поетичност, онтолошку вредност, племенитост пиктуралне материје и сл.

Насупрот томе сликари Колоније "Делиблатски песак" (у широкој генерацијској лепези) негују висок естетски ниво својих радова, потенцира експресију до максимума, или лирски стишавају жестину доживљаја до најфинијих хармонија. Традиционални елементи ликовног језика- боја, линија, простор, светло, ритам (самосталне вредносне јединице ликовног говора) овде су увек у стању перманентног откривања неке нове варијанте визуелне представе. Даровитошћу и непосредношћу инспирације, боја се преображава у чист доживљај, готово музичке фасцинације, док простор и светлост откривају нову димензију видљивог која влада сликом.

Све то говори да ови сликари изузетну пажњу посвећују самом језику своје слике, јер је језик и идеја и материја и начин сликања. Идеја је за ове сликаре често у зони подсвесног а њено дејство открива се доживљајем поетске структуре призора. Мање или више инспирисане природом, слике не понављају облике природе: облик је рефлекс слободно успостављеног система трансформације видљивог и невидљивог, односно на други начин виђено.

Из ових општих констатација проистичу безмало и све остале, појединачне финесе стила, правца, елаборације, пејзажног сликања у Колонији. У једној слободној аналитичкој операцији утврђивања специфичности поступка и крајњег учинка слике, могу се уочити неки од основних модела фигурације, карактеристичних за један број аутора (оних који су окренути више традиционалним фигурацијским нормама). Ту се најпре уочавају видови експресионистичког третмана форме и снажног потенцирања колорита. Експресионизам боје, истина, није само карактеристичан за облике фигурације, али он је овде заиста фактор најснажнијег дејства слике. То се посебно могло уочити у сликарству младих, првих учесника у раду Колоније.

Иако нецеловитог искуства, ови сликари су откривали духовну светлост у језику слике, сликајући жестоко и непосредно, у духу једне типично модернистичке митологије, слике вере у лепоту и могућност досезања непролазне свежине. Тај ентузијастички сликарски процес одвијао се у овој Колонији и касније, током свих година њеног постојања: свака нова генерација доносила је нову свежину, емоције, идеје и слутњу да у обновљеним тежњама претходних генерација могу да нађу свој аутентичан глас. Што се тиче тематске основе овог колористичког експресионизма, лако је уочити исте оне облике слободе према инспиративном извору, које су поседовали и сликари претходних генерација, што значи да у том смислу није ни постојала тенденција према такозваном "чистом" пределу.

Како су године пролазиле, Колонија је добијала све више нових облика истаживања односа између објективно постојећег предмета и његовог преношења у слику. И старији аутори, они са више искуства, уносили су у рад Колоније низ отворених језичких модела и поступака, стварајући од пејзажних композиција сложене сцене у јединству пејсажа, људске фигуре и предмета који пејсажу иначе, по дефиницији не припадају.

Рекли смо већ да тема пејсажа (упркос чињеници што се Колонија одвијала у амбијенту изазовних пешћарских предела) није ни у ком смислу наметана сликарима. Међутим, изазов амбијената није био истог значаја за све учеснике Колоније: сваки је сликар на свој начин, у духу властитих идеја и идеала примао његове сигнале и сводио их на ликовне чињенице одређеног формалног и семантичког знака.

Утврђивала се представа о слици као слободној интерпретацији облика природе у духу једног модерног концепта, са мање или више ослоња на оне облике нашег послератног сликарства које је одржавало традицију наше зреле модерне. Исто треба имати у виду да су се дешавале и промене које су биле инициране дешавањима у актуелној европској и светској уметности последњих деценија хх века.

Не смемо занемарити ни неке друге чињенице које су везане за долазак нових генерација, као и оних стваралаца који су у Колонији пристизали из других крајева Југославије или из других земаља, чиме је Колонија добијала интернационални карактер.

Пејсаж је, по својој дефиницији, неангажовани уметнички род: он је сав од природе и на природу упућен, али не само на ону која је материјално човеково окружење, већ и природу бића које слика, доживљава и развија свој унутршњи простор који прима импресије најразличитијих подстицаја природног света.

Шта дакле улази у пејзажну слику као њен део а самом пејзажу не припада? пре свега - темперамент, култура и искуство сликара који чин гледања преображавају у нову пиктуралну чуњеницу. Пејзаж, дакле, није само слика природе, још мање њена копија: он је пре свега аутономна ликовна вредност која се може разложити на своје структурне елементе, дакле - на своју језичку основу у коју су утакани боја, линија, површина, оређена форма, ритам и светлост.

За сликаре које смо одабрали за ову изложбу (учеснике Колоније Делиблатски песак) пејзаж је управо одзив бића сликара на два изазова: доживљене природе и експресивне моћи ликовног језика. Тешко је рећи шта је за сликара примарније, однос према природи или однос према природи слике. За саме сликаре та дилема не постоји јер су за њихову креативну свест подједнаког значаја и оно што око види и оно што је у слику ушло из дубине бића сликара. Тако пејзажна слика може бити карактер извесне метафизичке чињенице, семантичке стварности слике, или симболична аура која слици даје призив тајанствености и садржинске дубине.

Посматрано у ширем контексту културног живота Панчева, Колонија „Делиблатски песак“, као вероватно најпознатији програмски део Културно просветне заједнице, има вишеструки значај и смисао. Поред непроцењиве

уметничке вредности слика, скулптура и цртежа и њиховог високо рангираног места у савременој уметности, треба издвојити и потенцирати још неколико значајних чињеница. Колонија "Делиблатски песак" је несумњиво, током свих година свог постојања утицала на дух и културну климу града, дајући му веома специфичан печат завичајне посебности. Значајно је допринела развоју друштвене свести о потреби подстицања и ширења и других сегмената ликовне уметности који су значајни за духовни живот Панчева.

Као стално стециште младих, утицала је на све већи одзив да се они уметнички образују и професионално посвете ликовном стваралаштву, што је превазилазило обележја ликовног карактера.

Панчево је тако, са својим уметницима и манифестацијама израстало у све познатији и све привлачнији центар актуелних догађања у нашој савременој ликовној уметности, у чему је Колонија имала важну и незаобилазну улогу.

Срето Бошњак
историчар уметности и
ликовни критичар

ДЕЛА

ЈОЖЕФ АЧ

рођен 1914. у Бачкој Тополи
завршио АЛУ у Београду

ПЛАВУША

уље на платну
65 x 85cm

МАРЈАН БАРОШ

рођен 1950. у Зрењанину
завршио АУ у Новом Саду
адреса: Зрењанин, Јадранска 55

ТРСКЕ

уље на платну
60 x 80cm

ПРЕДРАГ БАЧКОЊА

рођен 1961. у Панчеву
завршио ФЛУ и пост дипломске
студије
у Београду
адреса: Панчево, Славка Родића 8

ДУДОВИ

уље на платну

ДЕЈАНА БОГОСАВЉЕВИЋ

рођена 1971. у Загребу
завршила ФЛУ у Београду
адреса: Београд, Камчатска 14

БЕЗ НАЗИВА

уље на платну
60 x 80cm

МИЛИЦА БЈЕЛАНОВИЋ

рођена 1960. у Зрењанину
завршила АУ у Новом Саду
адреса: Зрењанин, Орлова 4

ТРИ ПЕЈЗАЖА

уље на платну
80 x 60 cm

НЕНАД ВУЧКОВИЋ

рођен 1964. у Београду
завршио ФЛУ у Београду
адреса: Нови Београд,
Милентија Поповића 15

**СУНЦОКРЕТИ КАО
РАДОЗНАЛА ДЕЦА**

уље на палтну
80 x 100cm

АНКА ДАНИЛОВСКА

рођена 1972. у Куманову
(Македонија)

завршила ФЛУ у Скопљу
пос.дипл. на Националниј
Лик. ак. у Софији

(Бугарска)

адреса: Куманово, Тоде Думба 34

МЛАДИНЕ СУЗЕ

уље на платну

60 x 80cm

ВЛАДИМИР ВЛАЈИЋ

рођен 1964.

у Смедеревској Паланци
завршио ФЛУ у Београду
магистрирао

на одсеку за графику

адреса: Београд, Гочка 18/3

ШУМА

уље на платну

60 x 80cm

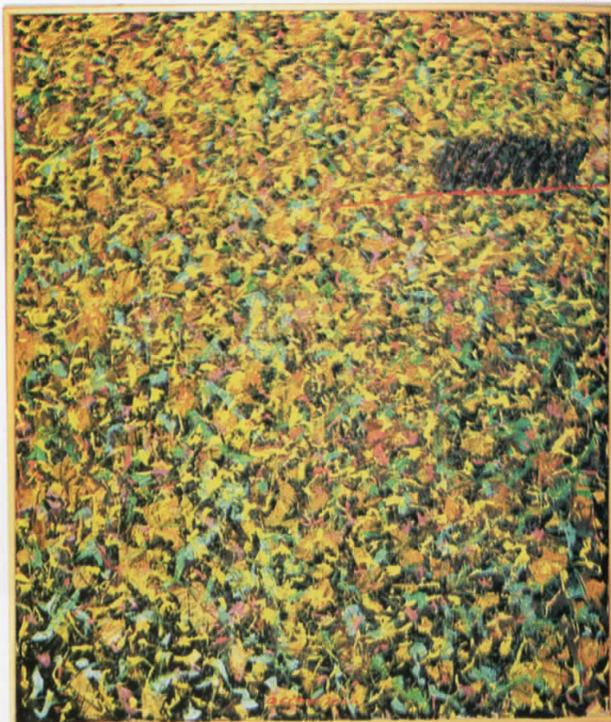

ПАЛ ДЕЧОВ

рођен 1951. у Скореновцу
завршио АУ у Новом Саду
адреса: Опово, Ст. Томића 90

БЕЗ НАЗИВА

уље на платну
60 x 80cm

ВЕСЕЛИН ДРАШКОВИЋ

рођен 1949. у Београду
завршио АЛУ у Београду
адреса: Београд,
Високог Стефана 31

ПЕЈСАЖ

уље на платну
60 x 80cm

МИЛИВОЈЕ ЂОРЂЕВИЋ

рођен 1937. у Панчеву
студирао АЛУ у Београду
адреса: Панчево,
Ослобођења 23/1

ПАНЧЕВАЧКЕ ЦРКВЕ

уље на платну
70 x 100cm

ДРАГАН ЂОРЂЕВИЋ

рођен 1949. у Омољници
завршио ШПУ у Новом Саду
одсек за графику
адреса:
Ковин, Димитрија Туцовића 40

ДИНЕ

акрилик на платну
70 x 90cm

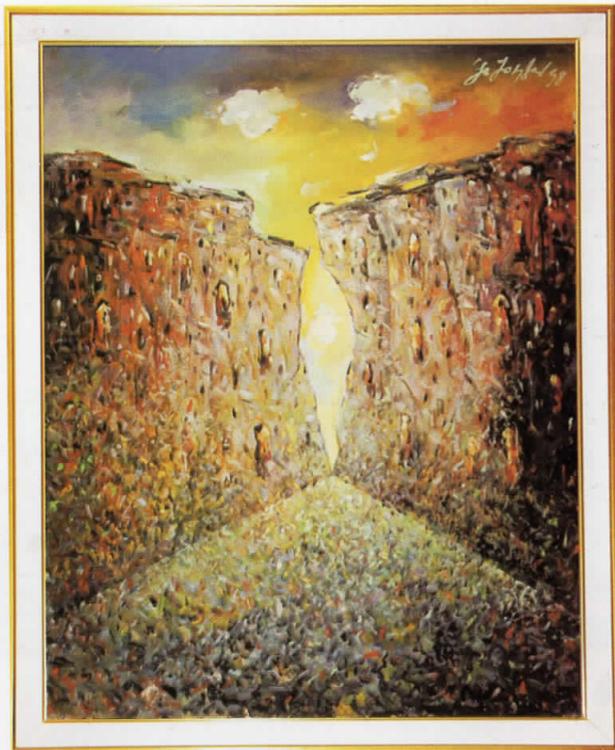

ГЕОРГИ ЈОСИФОВ

рођен 1955. у Димитровграду
завршио АУ у Новом Саду
адреса: Петроварадин Нови Сад
Штросмајерова 4

ПЕСАК I

уље на платну
100 x 76cm

НАДА ЖУЖИЋ-ОЊИН

рођена 1944. у Меленцима
завршила АЛУ у Београду
адреса: Панчево,
Георги Димитрова 26

ЖУТА ПАДИНА

уље на платну
80 x 80cm

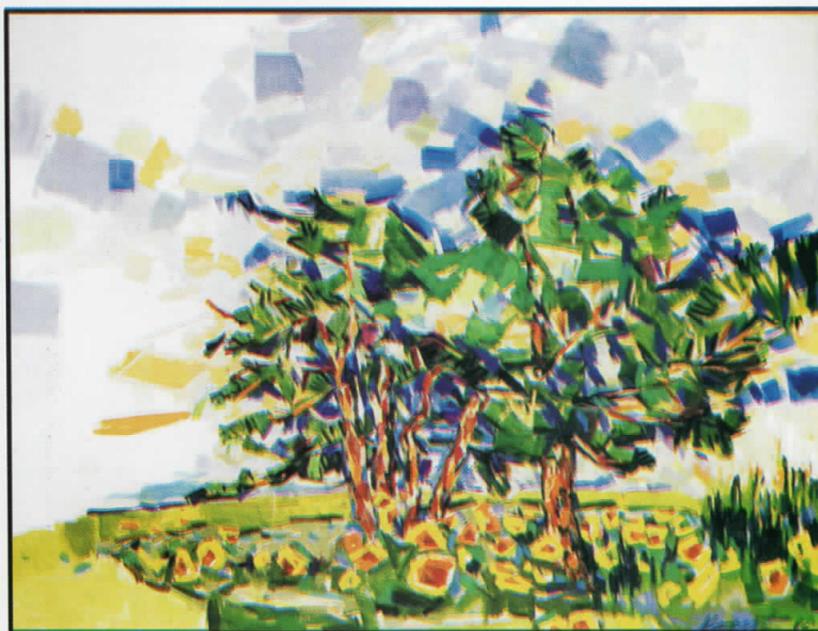
ДИМИТРИЈЕ КОЛАРЕВИЋ
рођен 1951. у Калупима (БИХ)
завршио АУ у Новом Саду
адреса: Бачки Јарак,
Вељка Влаховића 54

ПУТОВАЊЕ
уље на платну
80 x 100cm

ЧЕДОМИР КЕСИЋ
рођен 1945. у Панчеву
завршио АЛУ и пост.дипл.
студије
у Београду
адреса: Панчево,
Светозара Милетића 37

ДЕЛИБЛАТСКА ПЕШЧАРА
уље на платну
60 x 80cm

МИРЈАНА КРСТЕВСКА

рођена 1955. у Качареву
завршила ФЛУ и пост.дипл.

студије

у Београду

адреса: Београд,

Трећи Булевар 28/88

ШУМА У ПЕШЧАРИ

уље на платну

60 x 80cm

ВЛАСТИМИР МАДИЋ

рођен 1941. у Дојкинцима

завршио ФЛУ у Београду

адреса: Панчево, В. Булевар 59

ПЕШЧАРА

уље на платну

80 x 100cm

ДУШАН МИКОЊИЋ

рођен 1940. у Урошевцу
завршио АЛУ у Београду
адреса: Београд,
Старо сајмиште 28

ПЕЈСАЖ

уље на платну
80 x 100cm

ЗДРАВКО МАНДИЋ

рођен 1935. у Стриговима
завршио АЛУ у Новом Саду
и магистрирао на ФЛУ у
Београду
адреса: Зрењанин,
Булевар В. Влаховића 37/8

БЕЗ НАЗИВА

уље на платну
55 x 65cm

ДОБРИВОЈЕ ПЕТРУШИЈЕВИЋ

рођен 1976. у Врању
завршио АЛУ у Приштини
адреса: Врање, Илинденска 22

БЕЗ НАЗИВА

уље на платну
80 x 100cm

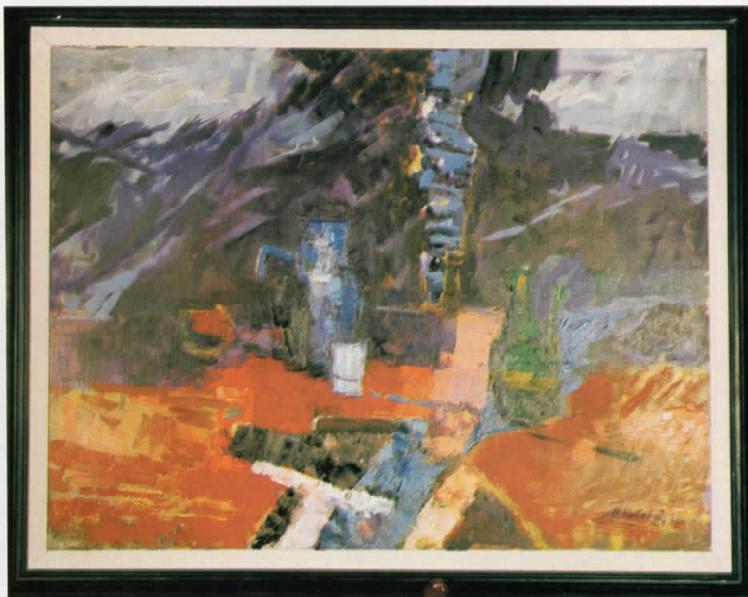

ПАВЛЕ ПОПОВИЋ

рођен 1938. у Бузовику
завршио АЛУ у Београду
адреса: Краљево, Маричића 17

МРТВА ПРИРОДА

70 x 90cm уље на платну

МИЛЕНКО ПРВАЧКИ

рођен 1951. у Новом Козјаку
завршио АЛУ у Букурешту
адреса: Панчево,
Бранка Радичевића 19

ТРОФЕЈНИ ПРЕДЕО

уље на платну
60 x 70cm

ОЛИВЕРА СТАНКОВИЋ

рођена 1976. у Нишу
завршила АУ у Новом Саду
адреса: Ниш,
Париске Комуне 17/40

ПИКНИК

акрилик на платну
60 x 80cm

ДУШАН ТОДОРОВИЋ

рођен 1945. у Крагујевцу

завршио АЛУ

и пост.дипл. студије

у Београду

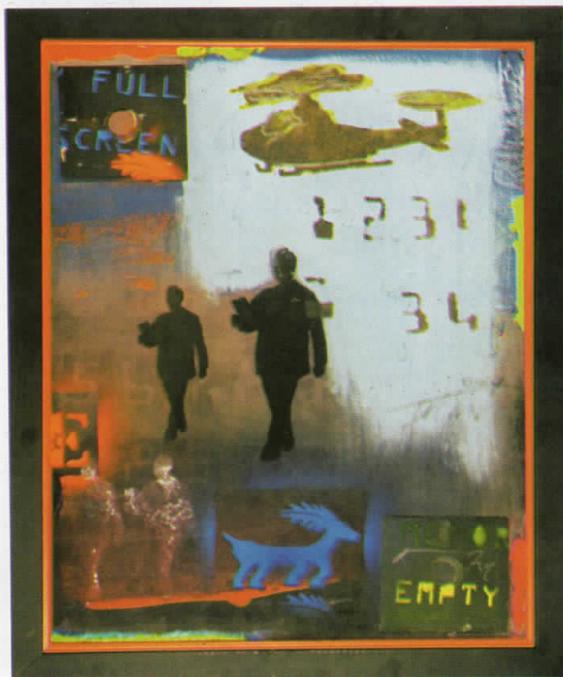
адреса: Нови Сад,

Цара Душана 11/б

ВИРТУЕЛНИ ПРОЛАЗНИК

комбинована техника

70 x 50cm

СТОЈАН ТРУМИЋ

рођен 1912. у Тителу

завршио АЛУ у Београду

адреса: Панчево,

Пере Сегединца

ОБРОНАК У ПЕШЧАРИ

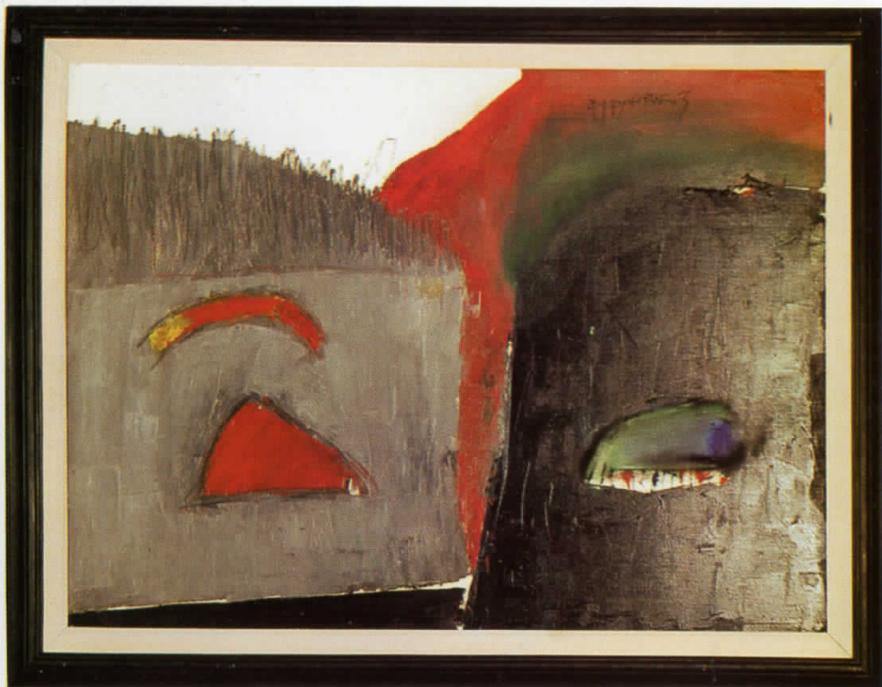
уље на платну

70,5 x 90,5cm

ЗОРАН ФУРУНОВИЋ
рођен 1953. у Приштини
завршио АЛУ у Приштини
адреса: Нови Београд,
Нехруова 58

ПРВИ ДАН
уље на платну

МИРОСЛАВ УРОШЕВИЋ
рођен 1956. у Бојнићима
завршио ФЛУ у Београду
адреса: Панчево,
В. Петровића 55

ПРЕДЕО
уље на платну
60 x 80cm

ДРАГОСЛАВ ХУСАР

рођен 1951. у Новом Саду

завршио ССС

адреса: Панчево, Дунавска 6/8

БЕЗ НАЗИВА

акварел

46 x 66cm

ШИМУНОВАЧКИ МИРЈАНА

рођена 1945. у Ковину

завршила АЛУ у Београду

адреса: Ковин,

Димитрија Туцовића 40

ПЕШЧАРСКЕ ТАЈНЕ

уље на платну

80 x 60cm

Импресум:

Издавач:

**Културно просветна
заједница Панчево**

Одговорни уредник:

Стојан Бошков

Избор радова и
поставка изложбе:

Срето Бошњак

Фотографија:

Богдан Петров

Насловна страна:

Богдан Петров

Штампа:

"Калиграф" Београд

Тираж: 500

